

ALGEMENE AANWIJZINGEN VOOR DE AANLEG VAN EEN BLOEMENWEIDE

Een goede voorbereiding is belangrijk voor een succesvolle bloemenweide. Zie ook het informatie blad met enkele aanwijzingen voor het maken van een juiste mengselkeuze. Hieronder geven wij graag aanwijzingen over de aanleg en het beheer.

VERWIJDEREN VAN DE BEGROEIING

Het lukraak uitstrooien van een zadenmengsel over een bestaande vegetatie heeft weinig zin. U moet de bodem eerst goed voorbereiden door de bestaande vegetatie en zode weg te halen. Het doorfrozen van de zode werkt averechts. De grond lijkt mooi zwart, maar de doorgefreesde zode zal hergroeien en het ingezaaide mengsel wegconcurreren. Het wegnemen van de zode doet u door de bovenste 4-6 centimeter af te plaggen of af te schrapen. Eventueel kunt u de zode onderspitten of onderploegen, maar probeer de grond minimaal te bewerken.

Op kleine schaal kunt u de zode handmatig afschrapen. Zeer oppervlakkig (maximaal 5 cm) frezen gaat ook, waarbij u de losgefreesde zode goed afharkt en afvoert. Op grotere terreinen is afschrapen met een rupskraan zeer geschikt. De vrijgekomen zode kunt u composteren of verwerken op het terrein en er een ruigtevegetatie of struweel op aanleggen. Naast het verwijderen van de zode is het ook belangrijk dat u hardnekkige wortel-onkruiden, zoals Ridderzuring, Akkerdistel en Kweekgras verwijdert.

MINIMALE BODEMBEWERKING

Door de grond minimaal te bewerken laat u de structuur en het bodemleven met rust en voorkomt u dat onkruidzaden en voedingsstoffen uit de ondergrond geactiveerd

worden. Dus tenzij de ondergrond ernstig verdicht is door bijvoorbeeld zware machines, de grond het liefst minimaal roeren.

VALS ZAAIBED

Als er veel onkruidzaden in de bodem zitten, kunt u deze terugdringen met de 'vals zaaibed methode'. Hierbij maakt u het zaaibed geheel zaaiklaar, maar wacht u nog enige tijd met zaaien. U laat de onkruiden een paar keer kiemen en schoffelt deze om de 2-3 weken ondiep af op een zonnige droge dag. Hiermee brengt u het aantal onkruidzaden in de toplaag van uw zaaibed sterk terug. Na de laatste schoffelronde harkt u de kiemplanten af en kunt u het bloemenmengsel zaaien. Doorgaans kiemen alleen de zaden in de toplaag van 3-5 centimeter van uw zaaibed. Pas dus goed op dat u het zaaibed zo weinig mogelijk roert, waardoor u weer nieuwe onkruidzaden naar de oppervlakte brengt. Deze methode is van belang wanneer u een bloemenweide met éénjarige bloemen wilt zaaien, of wanneer u een vaste bloemenweide wilt creëren op een plek waar veel zaden van Ridderzuring in de grond zitten.

HET ZAAIEN

Nadat u uw perceel 'zaaiklaar' gemaakt heeft, kunt u gaan zaaien. Zaaien moet oppervlakkig gebeuren. Zeer licht inharken kan. Als u de toplaag voor het zaaien al iets heeft losgemaakt of opgeruwd, is inharken vaak niet meer nodig en kan een regenbui al voldoende zijn. De meeste zaaimachines zijn ongeschikt voor het inzaaien van bloemenmengsels. Bloemenmengsels bevatten vele zaden van uiteenlopende vormen en groottes, waardoor de meeste zaaimachines lastig zijn af te stellen.

Het beste kunt u met de hand zaaien

Zaaien doet u daarom het liefst breedwerpig met de hand. In de praktijk blijkt dit ook voor grotere oppervlaktes prima te doen. De zaden kunt u het beste verdunnen met een 'vulmiddel', bijvoorbeeld licht vochtig zand, voor een goede verdeling over het terrein. Ga voor één kilogram zadenmengsel uit van een kruiwagen licht vochtige zand waar u de zaden doorheen mengt. Daarnaast is het handig om de zaden en het in te zaaien perceel in bijvoorbeeld 4 of 6 gelijke vlakken te verdelen voordat u gaat zaaien.

ZAADICHTHEDEN:

- Op droge grond met een moeizaam kiemklimaat is een zaai dichtheid van 2 gr/m² vaak wenselijk voor een behoorlijk bloemrijk resultaat.
- Op vochthoudende en meer voedselrijke grond volstaat vaak 1 tot 1,5 gr/m² voor een bloemrijk resultaat.

Zie ook onze tips voor bestekschrijvers en plannenmakers op pagina 21 in de catalogus van Cruydt-Hoeck.

VERDER LEZEN

Wilt u verder lezen over de aanleg en het beheer van bloemenweides? Op onze website vindt u een uitgebreide literatuurlijst.

WANNEER ZAAIEN

De natuur is onze leermeester. De meeste zaden zijn rijp aan het einde van de zomer. Daarom beschouwen wij de nazomer en de herfst als de beste zaaitijd. In de praktijk kan vrijwel jaarrond gezaaid worden, al is de ene periode geschikter dan de andere.

DE NATUUR IS GEDULDIG, NU WIJ NOG.

Het liefst niet zaaien in een hele droge periode, wanneer het vriest of als de ondergrond extreem nat is. In tegenstelling tot geselecteerde cultuurgewassen in de land- en tuinbouw, nemen wilde planten vaak iets meer tijd om te ontkiemen.

Wilde plantenzaden hebben verschillende strategieën om optimaal te kiemen en groeien. Bijvoorbeeld door te wachten op het meest ideale kiemmoment, wat voor sommige soorten in het mengsel soms wel meer dan een jaar kan duren. Van sommige soorten kiemen de zaden niet allemaal in één keer om risico te spreiden. Zo is van Grote klaproos bekend dat steeds ongeveer één vijfde van de zaden kiemt.

HYDROSEEDING

In sommige gevallen, bijvoorbeeld bij de aanleg van taluds bij autosnelwegen of bij het inzaaien van groendaken, kan het wenselijk zijn dat het talud snel begroeid raakt om uitspoeling van het grondlichaam tegen te gaan.

Bij Hydroseeding wordt water vermengd met compost of cellulose en wildebloemenzaden. Dit geheel wordt in een dunne laag over het zandlichaam gespoten. In deze dunne laag compost en vocht of cellulose vindt het zaad voldoende voedingsstoffen om zich te vestigen en om de grondlaag vast te leggen. Zorg voor een goed schoon-gemaakte machine om te voorkomen dat je soorten in je mengsel krijgt die je liever niet wilt.

Wij verwijzen u op verzoek graag door naar in deze techniek gespecialiseerde bedrijven.

ONDERBEGROEING

AANLEG EN BEHEER

Een kruidachtige onderbegroeiing is een essentieel onderdeel van een houtige begroeiing. Onder bomen en struiken is de concurrentie met grassen vaak veel minder, doordat er weinig zonlicht beschikbaar is. Hierdoor hebben bepaalde bloemen een betere kans. In een structuur van bomen, struiken en kruiden kunnen veel dieren voedsel en schuilmogelijkheden vinden.

TOEPASSINGSMOGELIJKHEDEN

Wilde planten kunnen goed toegepast worden als een kruidachtige begroeiing onder en langs bomen en struiken. Niet alleen lichte bossen, maar ook lanen, houtwallen, bosplantsoenen en andere schaduwrijke plekken zijn voor een kruidrijke vegetatie zeer geschikt. Met bollen en knollen, geschikt voor verwildering (zoals stinzenplanten), zijn mooie combinaties te maken met een aantal van de meer verfijnde, lage plantensoorten van schaduw en halfschaduw.

UITGANGSMOGELIJKHEDEN

Bij voorkeur is de grond die u wilt inzaaien al iets tot rust gekomen. In geroerde of sterk bemeste grond zien we vaak veel begroeiing van bijvoorbeeld Brandnetels, Ridderzuring en Braam. Van belang is deze ruigte-begroeiing eerst grondig te verwijderen en de grond te laten rusten. Aangezien de concurrentie van gras minimaal is, mag de grond best humus- en voedselrijk zijn.

HET ZAAIEN

Hoewel u in een boomrijke omgeving de grond niet zaai-klaar kunt maken met groot materieel, komt de werkwijze wel overeen, zoals wij algemeen adviseren.

Ruig klokje - *Campanula trachelium* is een uitstekende plant in de half schaduw.

Verwijder eerst de ongewenste onkruidbegroeiing. Maak de bovenlaag los indien deze is dichtgeslagen of afgesloten met een bladlaag. Zaai de zaden en hark deze eventueel licht in. Zaai bij voorkeur in de nazomer of herfst, of anders in het vroege voorjaar.

BEHEER

Een kruidachtige onderbegroeiing zal zich, wegens de matige hoeveelheid beschikbaar licht, langzaam ontwikkelen. Een vast maaibeheer op gezette tijden is hier dan ook minder van belang. De begroeiing kan 1x per jaar in februari worden gemaaid en afgevoerd. Op sommige plekken volstaat eens per 2-5 jaar maaien en afvoeren, afhankelijk van hoe voedselrijk en vochtig de grond is en hoe ruig u het hier wenst. Jaarlijks of tweejaarlijks kunnen storende onkruiden verwijderd worden.

Ook zaailingen van bomen zoveel mogelijk verwijderen. Hoewel er hier en daar best een enkele zaailing mag doorgroeien tot een boom of struik moeten de bomen en struiken zo nu en dan bij de grond worden teruggezet. Doe dit gevarieerd. Op een open plek, ontstaan door een weggezaagde boom of struik, komt tijdelijk licht beschikbaar voor de ontwikkeling van de kruidlaag.